

til den anden Gjæld passer det mig bedre, at jeg liquiderer Operationen med sit eget Activ. Og hvorfor? Fordi jeg ellers beholder en dobbelt Forvaltnings Omkostninger. Der kommer altid en Forvaltningsomkostning paa den Gjæld, jeg stifter, idet jeg udgiver Obligationer, saasom Rentebetaling, Omsætning o. s. v. Det er en Forvaltningsudgift, og der falder ogsaa en Forvaltningsudgift paa mig ved de Godser, jeg beholder; men begge disse to Udgifter sparer jeg, naar jeg strax liquiderer mit Passiv med mit Activ, eller idetmindste begynder paa det, saasnart jeg kan, og dette aldeles uanset, om det er augustenborgske Godser eller et andet Activ; det er Sagen, betragtet i sin Reenhed. Naar der bliver spurgt os: Bille I bemyndige mig til at udløse rentebærende Obligationer, saa spørge vi: hvorfor behøves det, have vi ikke Midler til at kunne betale med? Men, naar man saa svarer: vi have kun contante Midler til at betale med, og det er vanskeligt for os at udgive vore contante Midler i dette Døielik, saa er det værd at overveie. Men, siger man derimod: vi have et andet Activ, som i paakommende Tilfælde er endnu vanskeligere at bringe paa Markedet end disse Obligationer, saa siger jeg: realiser dette andet Activ, og, siger man oveni købet til os: Behold dette Activ! Uagtet vi indtil Dato have lært, at slike Activer i Inspecturer, Underinspecturer, Forvaltere, Underforvaltere, Gaardskarle osv. koste os saa mange Penge, at vi ikke faae Noget ud af det, saa siger jeg: Giv det jo før jo hellere, for at undgaae Udgifterne. Dersom De kunne vise mig, at vor Forvaltning i det Hele taget paa vore Godser har været god og heldbringende, saa er Sagen en anden; men indtil da have vi ingen Erfaring i den Retning; vi have tværtimod en anden Erfaring fra Hellestrup Gods. Vi maatte her eftergive Forpagteren sin Afgift, fordi det var erklæret af Ministeren selv, som havde havt denne Forvaltning under sig, at Manden ikke kunde betale, og da vi erkendte, at det forholdt sig saaledes, saa solgte vi dette Gods med stor Fordeel, og saaledes er det ogsaa her. Vi paadrage os, ved i 1 Aar at realisere dette Activ til Fordeel for Gjældens

Betaling, 2 Arter Forvaltningsudgifter, Forvaltningsudgifter paa den Gjæld, vi stifte, og Forvaltningsudgifter endnu meget værre paa de Activer, vi hidtil have; thi det er af det alleryderste Slags Activer, hvortil man kan ansætte som Forvaltere og Inspecturer det hele „Fætterskab“, man har. Man har netop dette Fætterskab her i Landet; jeg skal kunne regne hele Familien og Slægtskabet op. Ja, det er her slet ikke det politiske Spørgsmaal, jeg taler om; det er kun det simple finantssielle Spørgsmaal. Det politiske Spørgsmaal har jeg sagt Alt om, hvad jeg vilde, og jeg siger endnu engang: havde man agtet paa vore Raad i 1848, og itide kjendt Midlerne, saa havde man undgaaet Farerne, og vore Raad bør derfor heller ikke lægges tilfode nu, og her er ikke Spørgsmaal om noget Andet end den finantssielle Side af Sagen, og Finantsministeren hae den ene i sin Haand.

Finantsministeren: Den ærede Rigsdagsmand siger, at han kun har reist Spørgsmaal om den finantssielle Side af Sagen; men jeg vil dog henstille til alle dem, der ikke søle sig henryvne af den ærede Rigsdagsmands Foredrag, men med Rolighed overveie Sagen, om han ikke har talt om den end den finantssielle Side af Sagen. Jeg har ikke villet indlade mig dybt paa en Discussion om den paagjældende Bemyndigelse til at convertere en vis Gjæld af de Grunde, jeg anførte. Jeg har imidlertid, ved at holde mig tilbage, opnaaet, at den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds er kommen mig tilhjulps, idet han for endeel har talt imod Udvalget. Han har saaledes ligefrem udtalt sig imod Udvalgets Indstilling, forsaavidt den vedrørende Gjæld angaaer, og det forekommer mig, at han har anført mange plausible Grunde i sit sidste Foredrag, hvorfor han selv fra Udvalgets Standpunkt meente, at man kunde have gaaet ind paa denne Side af Sagen, og hvad den augustenborgske Deel af Gjælden angaaer, saa er det slet ikke Grunde, der ere hentede fra Sagen's egen Beskaffenhed, som den ærede Rigsdagsmand har anført; det er heelt andre Betragtninger (Tscherning: Nei). Ja, jeg er ganske overbevist om, at den ærede Rigsdagsmand selv troer, at det